

7. Компанейцев С. В. Деонтологічні засади діяльності адвокатів в Україні : дис. канд. юрид. наук : 12.00.01 / Компанейцев Сергій Вікторович; Нац. акад. внутр. справ. – К. : [б. в.], 2013. – 228 с.

8. Конституція України : Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

9. Круглова А. Є. Адміністративно-правові засади оцінювання ефективності діяльності органів і установ виконання покарань : дис. канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 / Круглова Анна Євгеніївна. – Х., 2016. – 271 с.

10. Про створення робочої групи з дослідження питання участі адвокатів, адвокатських бюро та об'єднань у відносинах фінансового моніторингу : Рішення Ради адвокатів України від 04.02.2017 р. № 28 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/trishennyu/2017-02-04-r-shennyu-rau-2858b81ecc27f3f.pdf>

11. Про затвердження Порядку проведення перевірок Міністерством юстиції України та його територіальними органами суб'єктів первинного фінансового моніторингу : Наказ Міністерства юстиції України від 13.05.2015р. № 673/5 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0528-15>

12. Сухонос В. В. Теорія держави і права : навч. посіб. / В. В. Сухонос. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2005. – 536 с.

13. Файнгольд І. Д. Принципи контролю за адвокатською діяльністю в Україні / І. Д. Файнгольд // Наше право. – 2016. – № 5. – С. 88–92.

УДК 342:351.753

Діденко С.В.,
д-р юрид. наук, доцент,
директор Херсонського інституту
«ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ОБІГУ ЗБРОЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

У статті визначено поняття «адміністративно-правового режиму обігу зброї», з урахуванням внутрішніх і зовнішніх

чинників, які діють в сучасних умовах проведення антитерористичної операції через аналіз «адміністративно-правового режиму» як системної категорії адміністративного права. Крім того, виявлено, що адміністративно-правовий режим обігу зброї у сучасних умовах характеризується низкою особливих ознак, які дозволяють відносити його до спеціальних адміністративно-правових категорій.

Ключові слова: адміністративно-правовий режим, правовий режим, зброя, обіг зброї, застосування зброї.

В статті определено поняття «адміністративно-правового режиму оборота зброї», с учетом внутрішніх и зовнішніх факторів, діючих в сучасних умовах проведення антитерористическої операції путем аналізу «адміністративно-правового режиму» як системної категорії адміністративного права. Крім того, виявлено, що адміністративно-правовий режим оборота зброї в сучасних умовах характеризується рядом особливих ознак, дозволяючих відносити його до спеціальних адміністративно-правових категорій.

Ключевые слова: адміністративно-правовий режим, правовий режим, зброя, оборот зброї, застосування зброї.

Постановка проблеми. Після початку конфлікту на сході України в 2014 р. стали відомі факти про те, що окремі особи та їх групи по обидві сторони протистояння розграбували частину складів зброї та боєприпасів Служби безпеки України, Міністерств внутрішніх справ і оборони, що спричинило додаткові незаконні потоки зброї як на внутрішній території держави, так і за її межами. За даними Міністерства внутрішніх справ, протягом дев'яти місяців 2017 року задокументовано 7110 фактів незаконного обігу зброї, окрім цього правоохоронці встановили в 1,7 рази більше причетних до незаконного обігу, ніж 2016-го року – 5 185 та 2 953 осіб відповідно [11].

Чинний адміністративно-правовий режим обігу та застосування зброї на сьогодні не є і ніяк не може бути досконалим, оскільки існує багато прогалин у вітчизняному

законодавстві, які потребують якнайшвидшого усунення. Таким чином органи публічної адміністрації зобов'язані забезпечити встановлення адекватного адміністративно-правового режиму обігу зброї, особливо з огляду на те, що в країні відбувається антитерористична операція, що саме по собі передбачає більш жорсткий контроль за застосуванням і обігом зброї.

Аналіз дослідження даної проблеми. Дослідженням питання адміністративно-правових аспектів обігу зброї приділяли увагу такі вчені як: Бокій О.М., Большаков В.Н., Дрозд О.Ю., Корнієць А.В., Шруб І.В. та ін. Деякі питання стосовно адміністративно-правового режиму обігу зброї висвітлені у працях Благова А.Г. та Кузніченко С.О. Але з огляду на незадоволеність громадян України станом обігу й застосування зброї, збільшення кількості нелегальної зброї та посиленням криміногенної обстановки, відсутністю базового Закону в цій сфері необхідно комплексно дослідити поняття і особливості адміністративно-правового режиму обігу зброї в сучасних умовах.

Метою дослідження є розкрити поняття та виокремити основні ознаки адміністративно-правового режиму обігу зброї в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу. За своїми властивостями зброя відноситься до суспільно-небезпечних предметів, а відтак – обов'язком держави є забезпечення безпеки громадян шляхом встановлення певних правил і обмежень щодо обігу і застосування зброї. Такі правила і обмеження не можуть встановлюватись безпідставно, вони повинні бути частиною системного явища, що включає об'єктно-суб'єктну складову та реалізуються у певній сфері суспільного життя, за допомогою встановлених принципів, методів і форм державного управління. З огляду на це, виникає необхідність дослідження «адміністративно-правового режиму обігу зброї», ускладненого внутрішніми і зовнішніми чинниками, які діють в сучасних умовах проведення антитерористичної операції через аналіз «адміністративно-правового режиму» як системної категорії адміністративного права.

У системі українського права важливе місце посідає адміністративне право. Будучи провідною галуззю українського права, воно покликане регулювати специфічні суспільні відносини у сфері державного управління й відносини управлінського характеру, що виникають при здійсненні інших форм державної діяльності: законотворчості, правосуддя, а також відносини, що виникають у сфері соціального управління у зв'язку зі здійсненням громадськими об'єднаннями деяких функцій державного управління, делегованих їм органами виконавчої влади [10, с. 19].

Це стосується передусім розуміння сутності таких категорій, як «адміністративно-правові режими», «система адміністративно-правових режимів», «адміністративна режимна діяльність», «адміністративне режимне провадження» та їх розмежування; визначення видів адміністративно-правових режимів та суб'єктів, які їх забезпечують; з'ясування особливостей адміністративного провадження у справах цього виду. З викладеного випливає, що станом на сьогодні відсутня єдина концепція щодо визначення основних понять, класифікації та процесуального забезпечення адміністративно-правових режимів [10, с. 4].

Як слушно зазначає О. Бокій, з метою регулювання праввідносин у найважливіших для суспільства сферах держава мусить установлювати відповідний адміністративно-правовий режим, який регламентуватиме взаємодію органів влади з підвладними суб'єктами на основі імперативного методу [3, с. 161], оскільки адміністративно-правові режими є своєрідною складовою та необхідною умовою життєдіяльності суспільства, а їх забезпечення має розглядатися як невід'ємна частина управлінської функції держави. Вони ґрунтуються на загальних принципах, методах і формах державного управління у сфері адміністративно-політичної діяльності, є одним із його основних чинників. Проте адміністративно-правові режими мають і свої особливості, що залежать насамперед від характеру державних завдань і функцій щодо забезпечення суспільної безпеки, системи компетентних органів, змісту їх режимної діяльності [10, с. 4].

Тобто для кожного адміністративно-правового режиму залежно від сфери суспільного життя притаманні свої особливості, окрім загальних. Саме тому наше завдання полягає у з'ясуванні цих особливостей для адміністративно-правового режиму обігу й застосування зброї.

Самобутній інститут адміністративно-правових режимів достатньо поширений в юридичній науці та правозастосовній діяльності органів виконавчої влади. Його виникнення, існування й розвиток пов'язані з вирішенням, урегулюванням і забезпеченням практичної реалізації низки важливих комплексних проблем, що належать переважно до сфери національної та державної безпеки.

Останнім часом адміністративно-правові режими все більше привертають увагу вчених і практиків, що викликано низкою причин. По-перше, «режимне адміністративно-правове регулювання» перейшло на якісно інший рівень, вирвалося з лещат відомчої нормотворчості й фактично стало одним з інститутів вітчизняного законодавства. По-друге, державне управління має потребу в особливих регулятивних властивостях правових режимів, що дають змогу ефективно організувати діяльність органів виконавчої влади на певній території з урахуванням різних нестандартних кризових ситуацій. По-третє, з'явилося достатньо багато нових суб'єктів, об'єктів, предметів і територій державного управління, які не можуть обійтися без запровадження режимних правил діяльності, здатних створювати умови для їх стійкої життєдіяльності. По-четверте, розглядувані режими є адекватною управлінською формою діяльності в кризових (екстремальних) ситуаціях, дозволяючи, з одного боку, застосовувати надзвичайні заходи, а з другого – гарантувати їх відповідність конституційним вимогам щодо правового статусу особи. По-п'яте, ці правові режими дають змогу об'єднати й диференціювати адміністративно-правові засоби залежно від характеру регульованих суспільних відносин, цілей і завдань, що стоять перед суб'єктом правозастосування, органічно поєднуючи їх з іншими політичними, економічними, інформаційними та спеціальними заходами. Для цих режимів характерна саме цільова системність

правових засобів, що застосовуються компетентними органами держави [10, с. 7].

Слушною є думка А.В. Корнієць щодо розуміння адміністративно-правового режиму як єдиної юридичної конструкції, в якій повинні бути встановлені: методи підтримки постійного функціонування адміністративно-правового режиму; система взаємодії суб'єктів режимного забезпечення; обмін між ними інформацією про стійке функціонування адміністративно-правового режиму; їхні контрольні функції щодо об'єктів правового регулювання. У результаті повинна бути вироблена схема прав, обов'язків, відповідальності як суб'єктів правового регулювання, так і об'єктів регуляції [6, с.195].

У свою чергу для з'ясування сутності адміністративно-правового режиму обігу та застосування зброї в Україні необхідно дослідити саме визначення адміністративно-правового режиму як самостійної категорії адміністративного права та терміни «режим» і «правовий режим».

Поняття правового режиму часто використовується в юридичній літературі, утверджується як важлива категорія правознавства [7]. Професор С. Алексєєв визначав правовий режим як «соціальний режим певного об'єкта, закріплений у правових нормах та забезпечений сукупністю юридичних засобів», а категорію «соціальний режим» – як «відносно стійкий взаємозв'язок соціального (явища, процесу, інституту) з іншими соціальними об'єктами, який забезпечує досягнення певних цілей» [1, с. 259].

Цікавою є думка Д. Коссе про те, що правовий режим – самостійна категорія правової системи, яку можна розглядати як різновид соціального режиму, головна особливість якого полягає в тому, що в будь-якому разі він установлюється, змінюється, припиняється та забезпечується правом. Поза правовою системою він не може існувати апіорі. Поза правовою системою діють режими, які не передбачають юридичного втручання в регулювання відносин і не врегульовані правовими нормами. При цьому неможливо розглядати сутність правового режиму і поза межами впливу політичних процесів та фактів. Та й взагалі неможливо визначити такий правовий режим, який би

був установлений поза політичною волею держави, інакше така держава не є суверенною [7].

Тобто правовий режим – це різновид соціального режиму, основна мета якого – державновладний вплив на суспільні відносини за допомогою правових норм. При цьому В. Завгородня зазначає, що термін «режим» походить від фр. *régime* та лат. *regimen* і має такі значення: 1) державний лад, спосіб правління; 2) точно встановлений розпорядок життя, праці, відпочинку; 3) система заходів, правил, запроваджуваних для досягнення певної мети; 4) певні умови, необхідні для забезпечення роботи, функціонування, існування чого-небудь. У правовій літературі під режимом розуміють доволі різні явища правової дійсності, зокрема як режим розглядається законність, порядок організації механізму правового регулювання, спосіб або сукупність способів правового регулювання, юридико-технічний інститут, що охоплює сукупність правових і організаційно-технічних заходів, тощо [5, с. 31].

Виходячи з цих визначень можна стверджувати, що режим – це встановлений порядок життя і діяльності (життєдіяльності) для досягнення певних цілей. Як бачимо, поняття «режим» визначається як сукупність методів, система правил, заходів, установлених для досягнення певної мети. Тобто у нашому випадку доцільно використати цей термін як установлення розпорядку та системи заходів для організації правового регулювання.

Термін «адміністративно-правовий режим» широко вживається у вітчизняній адміністративно-правовій науці. Часто користуються цим терміном і законодавці, використовуючи конструкції типу «спеціальний режим оподаткування», «режим державного кордону», «режим спеціальної митної зони» тощо [5, с. 32]. З цього приводу Ю. Тихомиров зазначає таке: «адміністративно-правовий режим – це специфічний порядок діяльності суб'єктів права у різних сферах державного життя, який встановлюється у законах і підзаконних актах, спрямований на сувору цільову та функціональну діяльність у тих сферах, де необхідні додаткові засоби для підтримання належного державного стану [14, с. 402].

Автори навчального посібника з адміністративного права В. Грищук, О. Кузьменко, В. Люблін, З. Кісіль, Р. Кісіль трактують адміністративно-правовий режим як консолідоване поєднання адміністративно-правових засобів регулювання, дібраних і застосовуваних у зв'язку з ситуацією, що склалась, для оптимального вирішення поточної проблематики шляхом централізованого кооперування, застосування імперативного методу правового впливу та диференціації елементів компетенції кожного з суб'єктів адміністрування [4, с. 211].

В. Ласточкін визначає поняття «адміністративно-правовий режим» як сукупність правових установлень і необхідних організаційних управлінських заходів, що забезпечують порядок реалізації окремими громадянами своїх відповідних прав та обов'язків, а також такий порядок діяльності державних органів і громадських об'єднань, який найадекватніше відповідає інтересам забезпечення безпеки і правоохорони громадського порядку на певній жорстко обмеженій ділянці державного управління [9]. Аналогічним є визначення адміністративно-правового режиму, надане І. Розановим, який сформулював його як установлену в законодавчому порядку сукупність правил діяльності, дій або поведінки громадян та юридичних осіб, а також порядок реалізації ними своїх прав у певних умовах (ситуаціях) забезпечення і підтримання суверенітету й оборони держави, інтересів безпеки та правоохорони громадського порядку спеціально створеними для цього службами державного управління [10, с. 23; 12].

Присвятивши проблемі адміністративно-правових режимів окрему монографію, В. Настюк і В. Белєвцева визначили, що характерними ознаками адміністративно-правових режимів є визначена спеціальними нормами права поведінка фізичних, посадових та юридичних осіб; вимушена докладна регламентація діяльності державних органів і громадських об'єднань; тимчасове уведення деяких додаткових правил або вилучення із загальнообов'язкових правових норм певних приписів; установлення особливого контролю за належним додержанням правопорядку у сфері дії спеціального режиму та уведення деяких обмежувальних заходів [10, с. 24].

Отже, узагальнюючи наукові позиції, адміністративно-правовому режиму притаманні певні своєрідні особливості. Так, він установлюється, змінюється, припиняється та забезпечується правом та є цілісною системою регулювання, що здійснюється за допомогою сукупності юридичних засобів, регламентує взаємодію органів влади з підвладними суб'єктами на основі імперативного методу та спрямований на сувору цільову та функціональну діяльність у тих сферах, де необхідні додаткові засоби для підтримання належного державного стану.

Як зазначає В. Завгородня, останнім часом у науці простежується тенденція визначати правовий режим як особливу форму правового регулювання, що охоплює систему правових засобів, які використовуються залежно від установлених юридичних цілей і суспільних факторів, або ж форму функціонування правовідносин [5, с. 33]. На нашу думку, його можна розглядати і як особливу форму правового забезпечення, що полягає у виявленні та створенні адміністративних засад та інструментарію реалізації адміністративно-правових відносин у цій сфері, а також охороні та гарантуванні прав, свобод і законних інтересів суб'єктів цих відносин на основі правових норм.

Більш спеціалізовано для наших досліджень О. Бокій визначив, що адміністративно-правовий режим обігу зброї – це цілісна, особлива система регулювання всіх видів правовідносин, що виникають у сфері обігу зброї, яка заснована на методах, притаманних відповідній галузі права, і має за мету захист, забезпечення державних та суспільних інтересів, які охороняються законом України [3, с. 100]. Його доповнює С. Кузніченко, який зазначає, що належне регулювання обігу зброї дозволяє досягнути правильної поведінки суб'єктів, у повному обсязі реалізовувати їх права та виконувати обов'язки в межах, установлених адміністративно-правовим режимом. Він має спрямовуватися на забезпечення захисту життя та здоров'я громадян, охорону прав і свобод, гарантованих Конституцією України, забезпечення громадської безпеки, охорону природи і природних ресурсів, зміцнення міжнародного співробітництва в

боротьбі зі злочинністю і незаконним розповсюдженням зброї [8, с. 123].

Тобто адміністративно-правовий режим обігу та застосування зброї має встановлювати конкретні права й обов'язки суб'єктів і процедуру їх реалізації з метою «позитивного» впливу на цю сферу.

На думку А. Благова, адміністративно-правовий режим обігу зброї встановлює опосередковано галузевими методами особливу, цілісну систему регулятивного впливу на відносини у сфері виробництва зброї, торгівлі зброєю, продажу, передання, придбання, колекціонування, експонування, зберігання, пересилання, нагородження, дарування, успадкування, носіння, перевезення, транспортування, використання, вилучення, знищення, ввезення зброї, зумовлену його небезпечними властивостями і спрямовану на захист життя та здоров'я громадян, власності, забезпечення громадської безпеки, охорони природи і природних ресурсів, зміцнення міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинністю та незаконним розповсюдженням зброї [2].

Відповідно до чинного законодавства публічна адміністрація у сфері обігу та застосування зброї в Україні надає дозволи, здійснює ліцензування, облік, реєстрацію, контроль і нагляд, установлює заборони та уповноважує на певні дії, а також застосовує примус. Крім цього до чинників адміністративно-правового режиму обігу та застосування зброї можна віднести: імперативний метод, заснований на юридичній підвладності одного суб'єкта іншому (юридичні веління надходять «згори» – від владних державних органів; домінуюче місце посідають владно-імперативні приписи; відступити від передбаченої нормою моделі поведінки не уявляється можливим, перевага віддається обов'язкам [13]); різноманітні засоби юридичного впливу; основні управлінські засади, які конкретизують загальні принципи адміністративного права; наявність нормативного регулювання. Також слід зазначити, що елементом адміністративно-правового режиму постає об'єкт правового регулювання обігу та застосування зброї, змістом

якого є суспільні відносини, що прямо потрапляють під дію адміністративно-правових норм у цій сфері.

Висновки. Таким чином до особливостей досліджуваної нами категорії відносимо те, що адміністративно-правовий режим обігу й застосування зброї:

а) устанавлюється, змінюється, припиняється та забезпечується на основі норм адміністративного права та їх зовнішнього вираження джерела адміністративного права, базується на основних принципах адміністративного права та спеціальних принципах діяльності публічної адміністрації у цій сфері;

б) має регулятивні та охоронні властивості, устанавлює адміністративні права та обов'язки як суб'єктів публічної адміністрації, так і об'єктів публічного управління;

в) є цілісною системою забезпечення, що здійснюється за допомогою сукупності юридичних засобів та адміністративних процедур їх реалізації;

г) регламентує взаємодію органів публічного управління з підвладними суб'єктами на основі імперативного методу;

д) базується на владних приписах, закріплених в адміністративних актах загального характеру, виданих суб'єктами владних повноважень, на відомчих нормативно-правових актах, оскільки основоположного Закону в цій сфері прийнято так і не було;

е) спрямований на цільову та функціональну діяльність у цій сфері та на забезпечення прав і свобод людини, інтереси національної безпеки держави, тобто його метою є «позитивний вплив» на всі наявні правовідносини щодо обігу та застосування зброї;

є) реалізується через видання дозволів, ліцензування, реєстрацію, забезпечення необхідного контролю, нагляду та обліку, заборону та застосування санкцій за порушення чинних правил у цій сфері;

ж) передбачає адміністративну відповідальність за порушення встановлених ним правил.

Отже, адміністративно-правовий режим обігу зброї – це система основоположних засад і засобів регулювання всіх видів

адміністративно-правових відносин, що виникають у сфері обігу, основна мета якого – охорона та гарантуванні прав, свобод і законних інтересів суб'єктів цих відносин.

Література:

1. Алексеев С. С., Дюрягин И.Я., Саков В.Б. Проблемы теории государства и права. Москва: Юрид. лит., 1987. 446 с.
2. Благов А.Д. Административно-правовой режим оборота оружия в Российской Федерации: дис... кандидата юрид. наук: 12.00.14. Москва: 2007. 209 с.
3. Бокій О.М. Визначення поняття «несмертельна зброя» в українському законодавстві. Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия «юридические науки». Том 21 (60). Сімферополь, 2008. №1. С. 256-262.
4. Гришук В.К., Кузьменко О.В., Люблін В.Д. та ін. Адміністративне право: навч. посіб. Київ: Алерта ; ЦУЛ, 2011. 696 с.
5. Завгородня В.М. Категорія «Адміністративно-правовий режим» у понятійному апараті адміністративного права. Правовий вісник Української академії банківської справи. 2010. № 6. С. 31-35.
6. Корнієць А.В. Сутність режимів обігу зброї та вибухових речовин як об'єктів дозвільної системи. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. № 2. 2011. С.188-196
7. Коссе Д. Д. Правовий режим та механізм правового регулювання: ознаки та співвідношення. RADNUKINFO. 2015. URI: <http://radnuk.info/statti/249-tioriua-gov/3468-2010-01-20-23-17-44.html>.
8. Кузніченко С.О. Теоретичні проблеми визначення мети та об'єкта адміністративно-правового режиму обігу зброї в Україні. Право і суспільство. 2010. № 6. С. 122-127.
9. Ласточкин В.В. Административно-правовые режимы, используемые в интересах охраны государственной границы: учебное пособие. Москва: МВ И ФПС РФ, 1999. 104 с.
10. Настюк В.Я., Белевцева В.В. Адміністративно-правові режими в Україні : монографія. Харків: Право, 2009. 128 с.
11. Нелегальна зброя в Україні. Повна версія документу від Small Arms Survey URI: https://zbroya.info/uk/blog/13140_nelegalna-zbroia-v-ukrayini-povna-versiia-dokumentu-vid-small-arms-survey/
12. Розанов И.С. Административно-правовые режимы по законодательству Российской Федерации, их назначение и структура. Государство и право. 1996. № 9. С.112.
13. Скакун О.Ф. Теорія права і держави : підручник. вид. 4-те, допов. і переробл. Київ : Правова єдність, 2013. 524 с.

14. Тихомиров Ю.А. Курс административного права и процесса. Москва: Издание г-на Тихомирова М.Ю. 1998. 798 с.

УДК 342.56:342.9(477)

Іванищук А.А.,

д-р юрид. наук, провідний науковий співробітник
Науково-дослідного інституту публічного права

КАТЕГОРІЙНИЙ АПАРАТ АДМІНІСТРАТИВНО- ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУДОВОЇ ГІЛКИ ВЛАДИ: ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВЕ ОСМИСЛЕННЯ

У статті, на підставі здійсненого філософсько-правового аналізу, виявлено, що діалектичний закон взаємного переходу кількісних і якісних змін є основою для формування більшості положень у сфері правових відносин між публічною адміністрацією, судьями й особами, які звернулись до суду, через виявлення й узагальнення множинних кількісних змін на сучасному етапі розвитку судочинства й корінних, якісних змін стосовно належного функціонування судової гілки влади в результаті здійснення глибинного, еволюційного та революційного «стрибка», який дозволяє аналізувати зміст і сутність, виявити внутрішні та зовнішні складові адміністративно-правового забезпечення судової гілки влади.

Ключові слова: адміністративно-правове забезпечення, судова гілка влади, філософські категорії, філософські закони, діалектичний закон.

В статье, на основании проведенного философско-правового анализа, выявлено, что диалектический закон взаимного перехода количественных и качественных изменений является основой для формирования большинства положений в сфере правовых отношений между публичной администрацией, судьями и лицами, которые обратились в суд, путем выявления и обобщения множественных количественных изменений на современном этапе